

**De kunst van schenken:
voorwaarden en lasten onder de loep**

**Mr. Mark Delboo
16 november 2024**

Overzicht

- I. Basisprincipes
- II. Doelstellingen van een schenking
- III. Fiscaal kader
- IV. Hoe schenken?
- V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten
- VI. Beheer - controle

I. Basisprincipes

- Onherroepelijkheid: *donner et retener ne vaut*
- Vormvereisten
  - Authentieke akte
    - tenzij bankgift of handgift of onrechtstreekse schenking
- Grondvoorwaarden
  - Toestemming en bekwaamheid
  - Verarming – verrijking
  - *Animus donandi*
  - Aanvaarding tijdens het leven van de schenker

II. Doelstellingen van een schenking

- Differentiëren tussen familieleden
- Begiftigden helpen met aankoop/investering
- Overdracht van vermogen – fiscale optimalisatie

III. Fiscaal kader

- Groot verschil tussen schenkbelasting en erfbelasting
- Doelstelling wetgever: vermogen sneller laten wisselen van eigenaar

Tarieven erfbelasting Vlaams Gewest

	Belastingschijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners	€ 0,01 - € 50.000	3%	€ 1.500
	€ 50.000,01 - € 250.000	9%	€ 19.500
	> € 250.000	27%	
Broers en zussen	€ 0,01 - € 35.000	25%	€ 8.750
	€ 35.000,01 - € 75.000	30%	€ 20.750
	> € 75.000	55%	
Anderen	€ 0,01 - € 35.000	25%	€ 8.750
	€ 35.000,01 - € 75.000	45%	€ 26.750
	> € 75.000	55%	

Opsplitsing per verkrijger
Opsplitsing roerend/onroerend

Opsplitsing per verkrijger

Tarieven erfbelasting Waals Gewest

	Belastingstijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners (excl. feitelijk samenwonenden)	€ 0,01 - € 12.500	3%	
	€ 12.500,01 - € 25.000	4%	€ 375
	€ 25.000,01 - € 50.000	5%	€ 875
	€ 50.000,01 - € 100.000	7%	€ 2.125
	€ 100.000,01 - € 150.000	10%	€ 5.625
	€ 150.000,01 - € 200.000	14%	€ 10.625
	€ 200.000,01 - € 250.000	18%	€ 17.625
	€ 250.000,01 - € 500.000	24%	€ 26.625
> € 500.000	30%	€ 86.625	
Broers en zussen	€ 0,01 - € 12.500	20%	
	€ 12.500,01 - € 25.000	25%	€ 2.500
	€ 25.000,01 - € 75.000	35%	€ 5.625
	€ 75.000,01 - € 175.000	50%	€ 23.125
	> € 175.000	65%	€ 73.125
Tantes en ooms / neven en nichten	€ 0,01 - € 12.500	25%	
	€ 12.500,01 - € 25.000	30%	€ 3.125
	€ 25.000,01 - € 75.000	40%	€ 6.875
	€ 75.000,01 - € 175.000	55%	€ 26.875
	> € 175.000	70%	€ 81.875
Anderen	€ 001 - € 12.500	30%	
	€ 12.500,01 - € 25.000	35%	€ 3.750
	€ 25.000,01 - € 75.000	60%	€ 8.125
	€ 75.000,01 - € 175.000	80%	€ 38.125
	> € 175.000	[...]	[...]

Opsplitsing per verkrijger

Tarieven erfbelasting Brussels Hoofdstedelijk Gewest

	Belastingsschijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners (excl. feitelijk samenwonenden)	€ 0,01 - € 50.000	3%	
	€ 50.000,01 - € 100.000	8%	€ 1.500
	€ 100.000,01 - € 175.000	9%	€ 5.500
	€ 175.000,01 - € 250.000	18%	€ 12.250
	€ 250.000,01 - € 500.000	24%	€ 25.750
	> € 500.000	30%	€ 85.750
Broers en zussen	€ 0,01 - € 12.500	20%	
	€ 12.500,01 - € 25.000	25%	€ 2.500
	€ 25.000,01 - € 50.000	30%	€ 5.625
	€ 50.000,01 - € 100.000	40%	€ 13.125
	€ 100.000,01 - € 175.000	55%	€ 33.125
	€ 175.000,01 - € 250.000	60%	€ 74.375
> € 250.000	65%	€ 119.375	
Tantes en ooms / neven en nichten	€ 0,01 - € 50.000	35%	
	€ 50.000,01 - € 100.000	50%	€ 17.500
	€ 100.000,01 - € 175.000	60%	€ 42.500
	> € 175.000	70%	€ 87.500
Anderen	€ 0,01 - € 50.000	40%	
	€ 50.000,01 - € 75.000	55%	€ 20.000
	€ 75.000,01 - € 175.000	65%	€ 33.750
	> € 175.000	80%	€ 98.750

Opsplitsing per verkrijger

Tarieven schenkbelasting Vlaams Gewest

■ Onroerende goederen

	Belastingschijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners	€ 0,01 - € 150.000	3%	€ 4.500
	€ 150.000,01 - € 250.000	9%	€ 13.500
	€ 250.000,01 - € 450.000	18%	€ 49.500
	> € 450.000	27%	€ 99.000
Anderen	€ 0,01 - € 150.000	10%	€ 15.000
	€ 150.000,01 - € 250.000	20%	€ 35.000
	€ 250.000,01 - € 450.000	30%	€ 90.000
	> € 450.000	40%	€ 165.000

■ Roerende goederen

	% belasting
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners	3%
Anderen	7%

Tarieven schenkbelasting Waals Gewest

■ Onroerende goederen (idem Vlaams Gewest)

	Belastingschijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners	€ 0,01 - € 150.000	3%	€ 4.500
	€ 150.000,01 - € 250.000	9%	€ 13.500
	€ 250.000,01 - € 450.000	18%	€ 49.500
	> € 450.000	27%	€ 99.000
Anderen	€ 0,01 - € 150.000	10%	€ 15.000
	€ 150.000,01 - € 250.000	20%	€ 35.000
	€ 250.000,01 - € 450.000	30%	€ 90.000
	> € 450.000	40%	€ 165.000

■ Roerende goederen

	% belasting
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners (excl. feitelijk samenwonenden)	3,3%
Anderen	5,5%

Tarieven schenkbelasting Brussels Hoofdstedelijk Gewest

■ Onroerende goederen (idem Vlaams Gewest)

	Belastingschijf	% belasting	Totaalbedrag belasting op voorgaande gedeelten
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners	€ 0,01 - € 150.000	3%	€ 4.500
	€ 150.000,01 - € 250.000	9%	€ 13.500
	€ 250.000,01 - € 450.000	18%	€ 49.500
	> € 450.000	27%	€ 49.500
Anderen	€ 0,01 - € 150.000	10%	€ 15.000
	€ 150.000,01 - € 250.000	20%	€ 35.000
	€ 250.000,01 - € 450.000	30%	€ 95.000
	> € 450.000	40%	€ 95.000

■ Roerende goederen

	% belasting
Verkrijging in rechte lijn en tussen partners (excl. feitelijk samenwonenden)	3%
Anderen	7%

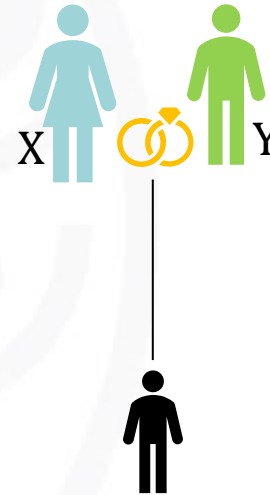
III. Fiscaal kader

- **Vrijstelling** familiale ondernemingen en vennootschappen (art. 2.8.6.0.3. VCF)
  - Mits voorwaarden

Voorbeeld besparing door schenking

- X (80) en Y (81) gehuwd onder wettelijk stelsel
  - Eén kind
  - Vermogen:
    - Appartement aan zee: € 900.000
    - Roerend vermogen: € 750.000

Voorbeeld besparing door schenking

- **Erfbelasting** (zonder schenking)
  - Over beide overlijdens: € 223.740
    - Onroerend goed: € 131.040 (14,56%)
    - Roerend goed: € 92.700 (12,36%)

Voorbeeld besparing door schenking

- **Schenking onroerend goed: progressievoorbehoud Vlaanderen**
= Wanneer er eerdere schenkingen van onroerende goederen plaatsvonden tussen dezelfde partijen vastgesteld door akten die dateren van minder dan drie jaar vóór de datum van de nieuwe schenking, wordt de belastbare grondslag van die eerdere schenkingen gevoegd bij de belastbare grondslag van die nieuwe schenking
  - Schenkingen spreiden in de tijd, zodat telkens tegen laagste tarief kan geschonken worden

Voorbeeld besparing door schenking

- Gespreid schenken om de 3 jaar
    - Onroerend goed:
      - Jaar 0, jaar 3: € 45.000 (5%)
      - Jaar 0, jaar 3, jaar 6: € 27.000 (3%)
    - Roerend goed:
      - Schenking 0% (bankgift): 3 of 5 jaar nog leven
      - Schenking 3%: € 22.500
- **Besparing kan tot bijna € 200.000 oplopen**

IV. Hoe schenken?

- Via notaris
  - Altijd belast: verplichting tot registratie van Belgische notariële akten
  - Onroerend: moet notarieel dus altijd belast
- Handgift – bankgift – onrechtstreekse schenking: roerende goederen
  - Vlaams Gewest: 3 jaar → 5 jaar vanaf 1 januari 2025
  - Waals Gewest: 5 jaar
  - Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 3 jaar
  - In extremis registreren of schenking in extremis
    - zorgvolmacht

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

- Mogelijke voorwaarden bij een schenking:
  - a) Voorbehoud vruchtgebruik
  - b) Last afstand rente
  - c) Conventioneel beding van terugkeer
  - d) Vervreemdingsverbod
  - e) Uitsluitingsclausule
  - f) Fideïcommis de residuo
  - g) Zaakvervangingsclausule
  - h) Voorschot op erfdeel/ buiten erfdeel
  - i) Andere

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

a) Voorbehoud van vruchtgebruik

- Behoud levenslang recht op de vruchten

b) Last tot afstand van een rente (LAR)

- Bij schenking in volle eigendom
- % op de waarde van de geschonken vermogensbestanddelen
- ! Opgelet: mag de schenking niet uithollen
- Voordeel t.o.v. schenking met voorbehouden vruchtgebruik:
  - Schenker heeft een vast en zeker inkomen (niet afhankelijk van resultaten)

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

c) Conventioneel beding van terugkeer

- (Optionele) belastingvrije terugkeer van het geschonken vermogen bij vooroverlijden van een begiftigde
- Doel:
  - ✓ Vermijden dat erfgenamen begiftigde erfbelasting moeten betalen op het geschonken vermogen
  - ✓ Vermijden dat het geschonken vermogen toekomt aan familie begiftigde

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

d) Vervreemdingsverbod

- Begiftigde mag geschonken vermogensbestanddelen niet vervreemden of verpanden of bezwaren onder welke vorm dan ook, behoudens voorafgaandelijke schriftelijke en uitdrukkelijke toestemming van de schenker
- Geldig indien:
  - Beperkt in de tijd
    - bv. tot op het ogenblik van het overlijden van de schenker met voorbehoud van vruchtgebruik
  - En beantwoordend aan een rechtmatig belang
    - bv. begiftigde heeft nog niet een bepaalde maturiteit bereikt
- ! Opgelet: mag geen betrekking hebben op het fideïcommissair vermogen

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

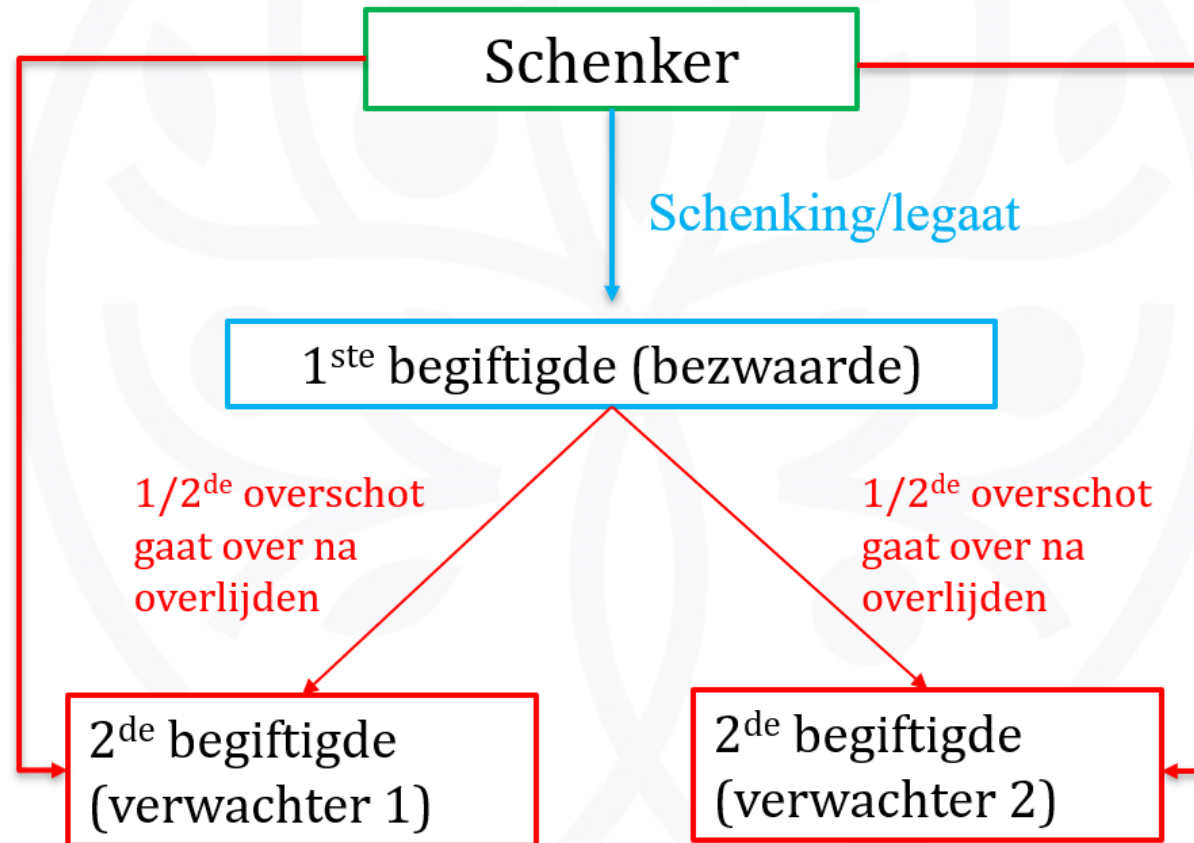
e) Uitsluitingsclausule

- Voorwaarde dat de geschonken goederen niet kunnen vallen in enige door de begiftigde aan te gane of aangegane vermogensgemeenschap of onverdeeldheid

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

f) Fideïcommis de residuo

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

g) Zaakvervangingsclausule

- Alle voorwaarden, modaliteiten en lasten van de oorspronkelijke schenking zullen ook van toepassing zijn op al hetgeen ingevolge belegging, wederbelegging of subrogatie in de plaats van het geschonken vermogen komt

V. Lasten, voorwaarden en modaliteiten

h) Als voorschot op erfenis vs. met vrijstelling van inbreng

- Belang? Al dan niet aantasten van het beschikbaar deel
  - Wil je zoveel mogelijk iemand extra bevoordelen → buiten erfdeel
  - Wil je zoveel mogelijk gelijk schenken en je handen vrijhouden om later nog iemand te bevoordelen → als voorschot

i) Andere

- Faillissementsclausule, onttrekking vruchtgenot ouders, verslaving aan drugs, ...

VI. Beheer - controle

- Beheer van het geschonken vermogen behouden bij schenker
  - Beheersvolmacht
  - Maatschap
  - Stichting
  - Evenwicht tussen rechten schenker-begiftigde (cfr. Voorafgaande beslissingen VLABEL)

VRAGEN?

Graag op de hoogte blijven van onze nieuwsbrief?

Inschrijven kan via

info@delbooadvocaten.be

Deze presentatie werd gemaakt door DELBOO.

De inhoud van deze presentatie is niet bedoeld als juridisch, fiscaal of investeringsadvies en mag bijgevolg enkel gebruikt worden in combinatie met het juiste professionele advies ingewonnen bij een gekwalificeerd professional.

Geen verklaring noch garantie, impliciet of expliciet, wordt verstrekt met betrekking tot de nauwkeurigheid, volledigheid of de betrouwbaarheid van de geleverde informatie, met uitzondering van de informatie aangaande DELBOO, haar dochtermaatschappijen en filialen.

Alle informatie in deze presentatie is gebaseerd op de interpretatie door DELBOO van de Belgische wet en elk ander relevant rechtsgebied op datum van de publicatie van deze presentatie. DELBOO wijst elke verantwoordelijkheid af voor alle wijzigingen van deze wetten of de fiscale praktijk.

DELBOO heeft haar zetel in 8790 Waregem, Vredestraat 55 bus 11.

Copyright © 2024 DELBOO.

Deze presentatie kan niet worden gereproduceerd, geheel of gedeeltelijk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van DELBOO.

DELBOO

U W A D V O C A T E N

Vredestraat 55 bus 11 - 8790 Waregem
Tel: 056/62.51.00 - Fax: 056/62.51.01

Optimismelaan 1b3 - 1140 Brussel
Tel: 02/502.59.87 - Fax: 02/502.83.06

Paalsteen 5 - 9830 Sint-Martens-Latem
Tel: 09/220.51.10 - Fax: 09/281.18.80

Langestraat 223, bus 7 - 2240 Zandhoven
Tel: 03/331.80.80 - Fax: 03/331.80.81

www.delboadvocaten.be
info@delboadvocaten.be